

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 5^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 12^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΜΕΛΗ: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδροι, Γεωργία Τζομάκα, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Αργυρώ Μαυρομάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Βασιλική Πέππα, Κωνσταντίνα Σταμούλη, Ιωάννα Ρούλια, Ιωάννης Καλακίκος, Ιωάννης Βασιλόπουλος και Ελένη Σκορδά, Σύμβουλοι. Οι Σύμβουλοι Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Θεολογία Γναρδέλλη, Αντιγόνη Στίνη και Άννα Παπαπαναγιώτου απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Νικόλαος Βόγκας αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 4820/2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Σταμάτιος Πουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ελένη Αυγουστόγλου, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

**«Σπίτι μου-στεγαστική πολιτική για τους νέους, αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας
για κοινωνική κατοικία και άλλες διατάξεις»**

[...]

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ.2' ΣΥΝΤΑΞΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 27Α

Αναπροσαρμογή του κατώτατου ορίου σύνταξης λόγω θανάτου-Τροποποίηση υποπερ. α) περ. Β) άρθρου 12 παρ. 4 ν. 4387/2016

Μετά το τρίτο εδάφιο της υποπερ. α) της περ. Β) της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί σύνταξης λόγω θανάτου, προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και η

υποπερ. α) διαμορφώνεται ως εξής :

«α) Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου, δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7 του παρόντος νόμου που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης. Εάν ο χρόνος ασφάλισης του θανόντος είναι μικρότερος των είκοσι (20) ετών, το ως άνω ποσό βαίνει μειούμενο κατά 1,25% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των είκοσι (20) ετών και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης. Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο των δεκαπέντε (15) ετών, το ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ. Το ποσό του κατώτατου ορίου του προηγούμενου εδαφίου αναπροσαρμόζεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14. Τα ποσά των προηγούμενων εδαφίων επιμερίζονται μεταξύ επιζώντος και διαζευγμένου συζύγου, σύμφωνα με τα ποσοστά που προβλέπονται στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.».

Το ως άνω σχέδιο διάταξης, το οποίο, μαζί με την οικεία αιτιολογική έκθεση και την από 23.11.2022 εισηγητική έκθεση του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 περί της οικονομικής επιβάρυνσης που προκαλείται από την εφαρμογή της είχε αποσταλεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το 174011ΕΞ2022/28.11.2022 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάστηκε περαιτέρω, με το ΓΕΕ Φ.17/732/28.11.2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Τμήμα Μελετών και Γνωμοδοτήσεων του Δικαστηρίου. Το Τμήμα, μετά την τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 56 του ν. 4820/2021 διαδικασίας, επεξεργάστηκε σχέδιο γνωμοδότησης το οποίο στη συνέχεια προωθήθηκε στη Μείζονα Ολομέλεια του Δικαστηρίου, προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος και το άρθρο 10 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σταμάτιος Πουλής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β' του άρθρου 36 του Οργανικού Νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ν. 4820/2021), τη διάταξη με τίτλο «Αναπροσαρμογή του κατώτατου ορίου σύνταξης λόγω θανάτου – Τροποποίηση υποπερ. α) περ. Β) άρθρου 12 ν. 4387/2016» του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με τίτλο «Σπίτι μου – στεγαστική πολιτική για τους νέους, αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας για κοινωνική κατοικία και άλλες διατάξεις». Η ανωτέρω διάταξη, μαζί με την οικεία αιτιολογική έκθεση και την 111122/23.11.2022 εισηγητική έκθεση

του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 (Α' 143) περί της οικονομικής επιβάρυνσης που προκαλείται από την εφαρμογή της, μας διαβιβάστηκαν με το 174011 ΕΞ 2022/28.11.2022 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου να εκφέρει η Ολομέλεια την προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος γνωμοδότησή της (βλ. και άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021), εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

1. Με την προτεινόμενη διάταξη συνταξιοδοτικού περιεχομένου, η οποία διαρθρώνεται σε μία (1) συνολικώς παράγραφο ενός ενιαίου άρθρου, επιδιώκεται η συμπλήρωση της κείμενης νομοθεσίας αναφορικώς με τον μηχανισμό αύξησης των συντάξεων, ο οποίος προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, ώστε αυτός να τυγχάνει εφαρμογής και στο κατώτατο όριο συντάξεων λόγω θανάτου επιζώντος ή/και διαζευγμένου συζύγου σε περίπτωση χρόνου ασφάλισης του θανόντος μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών. Υπό την προϋπόθεση ότι ο τίτλος του ως άνω σχεδίου νόμου θα συμπληρωθεί και θα αναφέρεται ειδικώς ότι αφορά και σε συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, κατά τα λοιπά πληρούνται οι απαιτήσεις της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος, διότι η προς γνωμοδότηση διάταξη εμπεριέχεται σε ιδιαίτερο κεφάλαιο του σχεδίου νόμου με τίτλο «Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις».

2. Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται, μετά το τρίτο εδάφιο της υποπερ. α' της περ. Β' της παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4387/2016, τέταρτο εδάφιο ώστε το κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου επιζώντος ή/και διαζευγμένου συζύγου σε περίπτωση χρόνου ασφάλισης του θανόντος μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών, το οποίο σήμερα ανέρχεται μηνιαίως στο ποσό τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ, να αναπροσαρμόζεται με βάση τον μηχανισμό αύξησης των συντάξεων που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016.

3. Δοθέντος ότι με την εισαγόμενη προς γνωμοδότηση ρύθμιση επιβάλλονται αυξήσεις στο εν λόγω κατώτατο όριο, η ρύθμιση αυτή έχει συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και, επομένως, παραδεκτώς εισάγεται προς γνωμοδότηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. και άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021). Όσον αφορά δε την προκαλούμενη εκ της ρυθμίσεως αυτής επιπλέον ετήσια δαπάνη και τον τρόπο κάλυψής της, η προαναφερθείσα 111122/23.11.2022 εισηγητική έκθεση αναφέρει αφενός μεν ότι το προκαλούμενο ετήσιο καθαρό κόστος ανέρχεται στο ποσό των 19 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, αφετέρου δε ότι το εν λόγω ποσό εμπεριέχεται στην ήδη προϋπολογισθείσα δαπάνη που απορρέει από την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, η οποία είναι ενσωματωμένη στον προϋπολογισμό του 2023 και το τρέχον Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) 2022-2025. Κατά τούτο, πληρούνται στο σύνολό τους οι επιταγές του άρθρου 75 του Συντάγματος.

4. Επιπροσθέτως, η εν λόγω ρύθμιση παρίσταται δικαιολογημένη καθόσον ο προβλεπόμενος μηχανισμός αναπροσαρμογής των συντάξεων (άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016), ο οποίος ήδη εφαρμόζεται τόσο στο σύνολο των συντάξεων που

καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ όσο και: α) στο ποσό της εθνικής σύνταξης (άρθρου 7 παρ. 6 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 68 παρ. 2 του ν. 4997/2022), β) στο ποσό της βασικής σύνταξης των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ, ύψους των 360 ευρώ (άρθρο 19 του ν. 4997/2022) και γ) στο επίσης ύψους 360 ευρώ επίδομα, που χορηγείται στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (άρθρο 93 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 68 παρ. 3 του ν. 4997/2022), ευλόγως επεκτείνεται και στους λαμβάνοντες το κατώτατο όριο των 360 ευρώ σύνταξης λόγω θανάτου επιζώντος ή/και διαζευγμένου συζύγου, σε περίπτωση χρόνου ασφάλισης του θανόντος μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών.

5. Τέλος, όπως έχει γίνει άλλωστε δεκτό με τα Πρακτικά της 1ης Ειδικής Συνεδριάσεως/12.2.2020 της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η παροχή εν προκειμένω εξουσιοδότησεως προς έκδοση Κ.Υ.Α. είναι συμβατή με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2 και 80 του Συντάγματος, καθόσον ο συντελεστής αναπροσαρμογής του ύψους των συντάξεων καθορίζεται επακριβώς από διάταξη τυπικού νόμου (άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4387/2017) και, επομένως, η κανονιστικός δρώσα διοίκηση δεν διαθέτει περιθώρια προσδιορισμού αυτού (συντελεστή).».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο Σύμβουλος Δημήτριος Τσακανίκας, μέλος του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, παρουσίασε το σχέδιο της γνωμοδότησης που επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα αναφορικά με την προτεινόμενη διάταξη και ενέκρινε σε διάσκεψή του που έλαβε χώρα στις 2 Δεκεμβρίου 2022 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 παρ. 1 περίπτ. β' και 56 του ν. 4820/2021.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν τη κάτωθι γνωμοδότηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Η υπό γνωμοδότηση διάταξη υποβλήθηκε στο Δικαστήριο συνοδευόμενη από την οικεία αιτιολογική έκθεση καθώς και την εισηγητική έκθεση του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, στην οποία αποτυπώνεται η οικονομική επίπτωση που προκαλείται από την εφαρμογή της.

2. Με την εν λόγω διάταξη προστίθεται μετά το τρίτο εδάφιο της υποπερ. α) της περ. Β) της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, τέταρτο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο το ποσό των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ, που αποτελεί το κατώτατο όριο σύνταξης που δικαιούται, σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου με συνολικό χρόνο ασφάλισης μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών, ο επιζών σύζυγος ή/και ο διαζευγμένος σύζυγος, αναπροσαρμόζεται με βάση τον μηχανισμό αύξησης των συντάξεων που προβλέπεται στο άρθρο 14 παρ. 4 του ίδιου νόμου. Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016, στην οποία παραπέμπει η υπό γνωμοδότηση ρύθμιση, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ίδιου νόμου, τα ποσά όλων ανεξαιρέτως των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ μεταξύ άλλων και στους πρώην ασφαλισμένους του Δημοσίου αυξάνονται από 1.1.2023 κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή διαιρούμενου δια του δύο (2), ενώ ο ανωτέρω συντελεστής αύξησης των συντάξεων δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου δείκτη τιμών καταναλωτή. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 18 του ν. 4997/2022 (Α' 219), η προβλεπόμενη στο άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016 κοινή υπουργική απόφαση εκδίδεται μέχρι την 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού και αφορούν στο εκτιμώμενο ποσοστό μεταβολής του ΑΕΠ και του γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή, οι δε διαφορές μεταξύ των στοιχείων της εισηγητικής έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού αναφορικά με τους ανωτέρω δείκτες και των αντίστοιχων στοιχείων που δημοσιεύει για το έτος αναφοράς η Ελληνική Στατιστική Αρχή λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του συντελεστή αύξησης στην κοινή υπουργική απόφαση που αφορά στο αμέσως επόμενο έτος και αποδίδονται.

II. Γενικές παρατηρήσεις

3. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 2, 74 και 75 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι τα νομοσχέδια, που υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες εξ αυτών που καθιερώνουν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να συνοδεύονται υποχρεωτικά από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, εφόσον εξ αυτών προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Φορέα απονομής συντάξεων. Ήδη ο κοινός νομοθέτης προβλέπει στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 4820/2021 ότι τέτοια νομοσχέδια που καθιερώνουν την γνωμοδοτική αρμοδιότητα

του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορούν σε «συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης», ως εκ τούτου, αυτά που εκ του αποτελέσματος συνεπάγονται συνταξιοδοτικές συνέπειες, στις οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι τυχόν αυξήσεις ή μειώσεις των καταβαλλόμενων ποσών σύνταξης που προκαλούνται από την εφαρμογή τους (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20.2.2012, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 28.3.2012, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 16.2.2022, 17ης Γεν. Συν. 19.9.2022).

4. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αυτή αφενός αποσκοπεί στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις καθώς και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για την διευκόλυνση του έργου της Βουλής, αφετέρου στη διαφώτιση αυτής ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού (βλ. Ολ. Πρακτικά 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 17^{ης} Γεν. Συν. της 19.9.2022).

5. Η προτεινόμενη διάταξη, με την οποία ρυθμίζονται τα αναφερόμενα στη σκέψη 2 θέματα, εφόσον αφορά στην αύξηση του κατώτατου ορίου σύνταξης που χορηγείται λόγω θανάτου στα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4387/2016 δικαιούχα πρόσωπα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του πρώην Δημοσίου και ήδη του e-ΕΦΚΑ, έχει συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και συνεπώς, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στη σκέψη 3, παραδεκτώς εισάγεται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς γνωμοδότηση (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021, Α' 130).

6. Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται καταρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, ήτοι νόμο που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αφενός μεν ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, αφετέρου δε, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 17.3.2021, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 8.5.2017, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 8.3.2017 και 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20.2.2012). Στην προκειμένη περίπτωση η υπό γνωμοδότηση διάταξη εντάσσεται μεν στο σχέδιο νόμου σε ιδιαίτερο κεφάλαιο υπό τον τίτλο “Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις”, όμως, για να συμμορφώνεται πλήρως με τις προαναφερόμενες απαιτήσεις του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, ο τίτλος του ως άνω σχεδίου νόμου θα πρέπει να συμπληρωθεί ώστε να αναφέρεται ότι περιλαμβάνει και συνταξιοδοτικές διατάξεις και να διατυπωθεί ως εξής «Σπίτι μου - στεγαστική πολιτική για τους νέους, αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας για

κοινωνική κατοικία - Αναπροσαρμογή του κατώτατου ορίου σύνταξης λόγω θανάτου και άλλες διατάξεις».

III. Ειδικές παρατηρήσεις

7. Η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία παραπέμπει στις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016 για την αναπροσαρμογή του κατώτατου ορίου ποσού σύνταξης που λαμβάνει ο επιζών σύζυγος ή ο διαζευγμένος σύζυγος θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου του Δημοσίου με συνολικό χρόνο ασφάλισης μικρότερο των 15 ετών, καθίσταται για λόγους ισότητας επιβεβλημένη. Τούτο δε διότι με τον ίδιο ως άνω τρόπο, ήτοι με παραπομπή στις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016, αναπροσαρμόζεται αφενός το σύνολο των ποσών συντάξεων που καταβάλλονται στους εξ ιδίου δικαιώματος ή κατά μεταβίβαση συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ, αφετέρου το ποσό της εθνικής σύνταξης (βλ. άρθρο 7 παρ. 6 εδ. τελευτ. του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 παρ. 2 του ν. 4997/2022), βάσει της οποίας άλλωστε διαμορφώνεται το κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου που λαμβάνουν αιτία θανάτου ο επιζών ή και ο διαζευγμένος σύζυγος θανόντος συνταξιούχου ή ασφαλισμένου του Δημοσίου με συνολικό χρόνο ασφάλισης άνω των 15 ετών. Με τον ίδιο δε τρόπο αναπροσαρμόζεται επίσης το οριζόμενο στο ύψος των 360 ευρώ ποσό της βασικής σύνταξης των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ (βλ. άρθρο 19 του ν. 4997/2022) καθώς και το επίδομα, ύψους επίσης 360 ευρώ, που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ στους ανασφάλιστους υπερέλικες του ν. 1296/1982 (βλ. άρθρο 93 παρ. 4 του ν. 4387/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 παρ. 3 του ν. 4997/2022). Επιπροσθέτως, η υπό γνωμοδότηση διάταξη παρίσταται δικαιολογημένη και ενόψει του β' εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, με την οποία καταργείται πλέον ρητώς κάθε δυνατότητα αναπροσαρμογής των συντάξεων σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που προβλέπουν διαφορετικό, σε σχέση με τις ως άνω διατάξεις του ν. 4387/2016, τρόπο αναπροσαρμογής.

8. Επισημαίνεται επίσης ότι η εξουσιοδότηση για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, που παρέχεται με την υπό γνωμοδότηση διάταξη μέσω της παραπομπής στην εφαρμογή της ισχύουσας διάταξης του εδαφίου α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2017, είναι, σύμφωνα με όσα έχει γνωμοδοτήσει η Ολομέλεια του Δικαστηρίου σχετικά με τη διάταξη αυτή, συμβατή με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2 και 80 του Συντάγματος, υπό την προϋπόθεση ότι με την υπουργική αυτή απόφαση διαπιστώνεται ο εφαρμοστέος κατ' έτος συντελεστής αναπροσαρμογής των συντάξεων και θεσπίζονται ρυθμίσεις αμιγώς τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα σχετικά με την αναπροσαρμογή- αύξηση των συντάξεων (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20.4.2016, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 12.2.2020, πρβλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 1^{ης} Ειδ. Συν. της 16.2.2022).

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr (βλ. πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν. Συν. της 29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

Ελένη Αυγουστόγλου